

Protokoll 3/2020

fört vid Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 september 2020 kl. 18:05-19:55,
Telefonvägen 30, en trappa ned konferensanläggningen

Ledamöter

Abit Dundar (L) Ordförande
Johan Nilsson (M) 2:e vice ordförande
Anette Hellström (M)
Susanne Sjöblom (M)
Torbjörn Erbe (M)
Johan Vesterlund (C)
Eva Fagerhem (S)
Stefan Johansson (S)
Mathias Walldén (S)
Ann-Marie Strömberg (V)
Henrik Åkerlund (SD)
Henrik Falk (C) ersätter Lova André Nilsson (MP)
Mattias Håkansson (V) ersätter Maria Ljuslin (V)

Ersättare

Linda Jervik Steen (M)
Henrik Odén (M)
Tita Bergquist (M)
Marco Rossi (L)
Lolita Lovén Johnsen (KD)
Mikaela Wedin (S)
Malte Sigemalm (S)

Övriga närvarande

Gunilla Davidsson Stadsdelsdirektör
Camilla Höglund Nämndsekreterare

Justerare

Abit Dundar (L), Eva Fagerhem (S)

Datum för justering

2020-09-29

Paragraf

§§1-32

Sekreterare

Camilla Höglund

ÄRENDELISTA

- §1 Val av justerare och dag för justering
- §2 Medborgarförslag om hundrastgård vid Axelsberg
- §3 Medborgarförslag om utegym vid Elektraparken
- §4 Medborgarförslag om utegym i Älvsjöskogen
- §5 Tertialrapport 2 för 2020
- §6 Utredning och yttrande gällande utlämnande av allmän handling
- §7 Ny förskola på fastigheten Snabelskon 5
- §8 Uppföljning av utförare av korttidstillsyn enligt LSS
- §9 Förbättringar för personal inom förskolan
- §10 Att bryta isoleringen
- §11 Trafiksituationen vid skolorna
- §12 Hantering av förslag till detaljplan för Henriksbergs verksamhetsområde
- §13 Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser
- §14 Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad
- §15 Hur staden kan förstärka arbetet mot sexuellt våld
- §16 Motion om att ta tillbaka utsatta områden
- §17 Protokoll från pensionärsrådet
- §18 Protokoll från rådet för funktionshinderfrågor
- §19 Protokoll från förvaltningsgruppen
- §20 Beslut om att nämndens sammanträde hålls inom stängda dörrar
- §21 Anmälan av delegationsbeslut
- §22 Inkomna skrivelser till nämnden
- §23 Anmälan av rapporter, diarieförda ärenden samt balanslista
- §24 Nämndens och förvaltningens frågor
- §25 Borttagen på grund av sekretess
- §26 Borttagen på grund av sekretess
- §27 Borttagen på grund av sekretess
- §28 Borttagen på grund av sekretess
- §29 Borttagen på grund av sekretess
- §30 Borttagen på grund av sekretess
- §31 Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 2 för 2020
- §32 Anmälan av sociala delegationens protokoll

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Ordförande Abit Dundar (L) öppnade mötet.

Abit Dundar (L) informerade om att sammanträdet webbsänds via stadens filmkanal 23Video. Allmänheten har haft möjlighet att i förväg skicka in frågor inför ett interaktivt möte under öppen frågestund. Mötet ajournerades kl. 18.10–18.35 för Öppen frågestund med allmänheten. Den öppna frågestunden webbsänds inte.

Henrik Falk (C) ny erättare hälsades välkommen till nämnden.

Abit Dundar (L) och Eva Fagerhem (S) utsågs att justera dagens protokoll. Justering sker 29 september 2020.

Dagordningen godkändes.

§ 2

Medborgarförslag om hundrastgård vid Axelsberg

HÄ 2020/136

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/136-1 Medborgarförslag om hundrastgård vid Axelsberg

§ 3**Medborgarförslag om utegym vid Elektraparken**

HÄ 2020/164

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) föreslog att nämnden skulle överlämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog avslag för vidare beredning till förvaltningen.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat att lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Reservation

Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Sverigedemokraterna yrkar på avslag för vidare beredning till förvaltningen.

2 Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna ser visserligen positivt på detta initiativ med önskemål om utegym som säkerligen bidrar till en god fysisk hälsa och ett gott välbefinnande. Det framgår dock av medborgarförslagets beskrivning att utegym finns att tillgå sedan tidigare vid närliggande platser som är relativt närliggande i förhållande till den föreslagna ytan. Med hänsyn till ett annat ärende på dagordningen varpå det framförs om ett liknande önskemål i Älvsjöskogen, är det enligt vår uppfattning en yta där det skulle vara mer passande att uppföra ett gym vid och dessutom är en yta som är lättåtkomlig för flertalet individer."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/164-1 Medborgarförslag om utegym vid Elekraparken

§ 4

Medborgarförslag om utegym i Älvsjöskogen

HÄ 2020/167

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/167-1 Medborgarförslag om utegym i Älvsjöskogen
- HÄ 2020/167-2 Meetings Medborgarförslag om utegym i Älvsjöskogen

§ 5

Tertialrapport 2 för 2020

HÄ 2020/21

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 för 2020 med helårsprognos och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär hos kommunstyrelsen budgetjustering om 1,6 mnkr för kommunalt bostadsbidrag i enlighet med vad som redovisas i ärendet.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende maskiner och inventarier med 9,9 mnkr i enlighet med ärendet.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering om kapitalkostnader med 3,0 mnkr i enlighet med ärendet.
5. Nämnden ansöker om parkinvesteringsmedel om 2,6 mnkr för att slutföra projektet i Långsjöbadet i enlighet med ärendet.
6. Nämnden omprioriterar klimatinvesteringsmedel från Örby slottspark om 2,3 mnkr till färdigställandet av Långsjöbadet och återtar tidigare beviljad ansökan för Örby slottspark i enlighet med ärendet.
7. Nämnden ansöker om parkinvesteringsmedel om 0,2 mnkr för att slutföra projektet i parken Bergtorpskärret i enlighet med ärendet.
8. Nämnden fastställer omslutningsförändringar om 17,8 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och anmäler detta till kommunstyrelsen.
9. Nämnden fastställer en omprioritering av parkinvesteringsmedel om 0,5 mnkr från projekt Lugnets plaskdamm till projekt Kerstin Hesselgrens park/Vippan.
10. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Efter budgetjusteringar redovisas ingen avvikelse mot budget. Förvaltningen bedömer att 11 av kommunfullmäktiges 12 mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppnås helt

under året och att ett mål kommer att uppnås delvis. Merparten av indikatorerna bedöms uppnås liksom nämndens mål.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem (S) anmälde ett särskilt uttalande.

"Hur den pågående pandemin påverkat vårt samhälle

Den pågående pandemin har påverkat vårt samhälle i grunden. Effekterna ser vi alla i vår egen närhet. En del av oss har själva varit sjuka, eller kanske har vi anhöriga som har drabbats. Vi påverkas alla av restriktionerna som begränsar våra liv och vårt samhälle. Därtill kommer de långsiktiga effekterna som uppstår till följd av en ekonomisk nedgång och en ökande arbetslöshet. Mer än något annat måste därför stadens arbete nu vara inriktat på att ge alla oss medborgare en ökad trygghet, och motverka oro och otrygghet i vår vardag.

Vi är skyldiga personalen ett stort tack

Pandemin, och dess effekter, visar tydligare än någonsin att vårt samhälle måste stå starkt tillsammans för att möta kriser och samhällsproblem. De som står i frontlinjen för att bygga detta starka samhälle är de anställda i vården, omsorgen och skolan. De, och många andra i stadens verksamheter, arbetar hårt för att vi ska ha fungerande samhälle även när utmaningarna är som störst.

Vi är dem alla ett stort tack skyldiga. De som jobbade för att välfärden skulle fungera väl under pandemins intensiva första månader bar med risk för eget liv och välmående upp de samhällsfunktioner som gör att äldre kunde känna trygghet, sjuka kunde få nödvändig behandling och unga gavs möjlighet att lära och utvecklas. De bidrog till normalitet i en situation som var allt annat än normal.

Det är av respekt för deras insatser, och för att samhället ska fungera bättre nästa gång vi utmanas, som vi också självkritiskt måste kunna konstatera att samhället inte var så starkt som vi alla borde kunna förvänta oss.

De som jobbade i omsorgen hade alltför dåliga förutsättningar

Trots att kommunerna har ett beredskapsansvar var lagren med skyddsutrustning tomma. Samtidigt som anställda uppmanades att stanna hemma om de var sjuka hade stadens borgerliga majoritet beslutat att avskaffa målsättningen om minskat antal timanställda

vilket resulterar i att allt fler står utan ekonomisk trygghet vid sjukdom. Många andra kommuner initierade snabbt kohort vård för att skydda brukare och personal, men i det borgerligt styrda Stockholm dröjde beslutet obegripligt länge.

Mer pengar hade behövts i välfärden ett år som detta

I stadens budget för äldreomsorgen finns år 2020 ett effektiviseringskrav på närmare 90 miljoner kronor. Det är bara att konstatera att dessa medel mer än någonsin hade behövts i välfärden ett år som detta. Under året har regering och riksdag beslutat om ökade resurser till välfärden. Trots att vi Socialdemokrater, och andra progressiva partier, tydlig har lyft frågan har stadshusets politiska majoritet vägrat att fördela ut dessa medel till några välfärdsverksamheter. Det innebär att stadsdelarnas ledningar har behövt administrera stora sparkrav på exempelvis förskola, äldreomsorg samt insatser för barn, kultur och fritid samtidigt som de har förväntats hantera pandemin och de kostnader som den för med sig. Vi behöver nu höja ambitionerna. Vi måste skapa fler trygga anställningar i omsorgen, ha bättre beredskap och öka anslagen till välfärden. Majoritetens sparkrav har istället begränsat stadens förmåga att möta de problem som uppstått under året.

Polisen uppmanar landets kommuner att arbeta mer förebyggande

När otryggheten ökar och vi ser ett historiskt högt antal skjutningar så uppmanar polisen landets kommuner att hindra nyrekrytering till kriminella gäng genom att jobba mer förebyggande. Polisen efterlyser insatser som stärker skolan, det sociala arbetet och verksamheter riktade mot barn och unga. Det faktum att den borgerliga majoriteten har prioriterat skattesänkningar framför högre ambitioner för detta arbete har nu ett pris. Så även i vår stadsdel. Det borde vara uppenbart, även för majoriteten, att vi nu behöver öka insatserna för det förebyggande arbetet för att begränsa rekryteringen till gängen.

Ungdomsarbetslösheten ökar men stadens majoritet är passiv

När krisen innebär att allt fler ställs utan arbete och egen försörjning förväntar vi oss att stadens politiska ledning ska agera. Redan innan krisen hade arbetslösheten ökat tydligt utan att initiativ hade tagits. Med krisen är ungdomsarbetslösheten i Stockholm nu fördubblad jämfört med för ett år sedan. Ändå har staden inte tagit några nya beslut för att öka ambitionerna för utbildning och arbetsmarknadspolitiska insatser. Som en följd av majoritetens passivitet och den ökande arbetslösheten ökar nu också behoven av försörjningsstöd i Stockholm. Detta är förstås en svår situation för alla enskilda som drabbas, men riskerar också leda till ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och följande sparkrav på andra verksamheter i stadsdelarna. Det är inte läge att vänta och se. Staden behöver öka ambitionerna för jobb och utbildning. Vad

väntar den politiska majoriteten på?

Nämndens mål för 2020

När det gäller själva tertialrapporten för maj tom augusti så ska den redovisa hur och i vilken omfattning nämnden uppfyllt kommunfullmäktiges mål, det ekonomiska utfallet, samt en prognos över framtida utvecklingen under resten av året.

Det är viktigt att konstatera att det är just målen för den borgerliga politiken som skall utvärderas. Vi Socialdemokrater hade andra mål. Vi hade också ytterligare ekonomiska resurser att tillföra vilket genom vår politik skulle ha gett medborgarna i Hägersten-Älvsjö en högre kvalitet på de tjänster som stadsdelsnämnden skall tillhandahålla.

I tertialrapporten skriver förvaltningen att man inom ramen för tillgängliga resurser i huvudsak bedöms uppnå målen för verksamheterna och därför bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål för 2020.

**Nämndmål: Hägersten är ett tryggt och välskött stadsdelsområde att bo och vistas i
Parkskötsel**

Stadsdelsnämnden ska bidra till målet genom att arbeta för att Hägersten-Älvsjö ska kännas tryggt, med attraktiva och välsköta parker. En viktig del i trygghetsarbete är att skapa trygga stadsmiljöer. En utmaning som vi ser är en på entreprenad utlagd parkskötsel där nämnden fått kritik av revisorerna för att inte ha en tillräcklig intern kontroll för att följa upp och vidta åtgärder kring parkentreprenörens arbete. Nämndens förklaring har varit bristande resurser. Här behövs bättre uppföljning och åtgärder för att nämndmålet ska uppfyllas.

Nämndmål: Barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor för att nå sin fulla potential

Den historiskt låga satsningen på förskolan 2020 har inte gett möjligheter att minska barngrupperna och öka personaltätheten. Följden blir en verksamhet som i grunden tar mindre hänsyn till barns behov och gör verksamheten mindre attraktiv för personalen. Vi noterar att stadens mål om i genomsnitt 16 barn i barngrupperna inte nås fullt ut. Inte heller målet om i genomsnitt 4,9 barn per medarbetare nås då resultatet visar 5,4.

Nämndmål: Invånarna i stadsdelsområdet är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Försörjningstagandet i stadsdelen fortsätter att öka, både vad gäller faktiskt antal hushåll och andelen bidragstagare i befolkningen. Nuvarande arbetsmarknadsläge gör att ytterligare ökning väntas. Det ökande antalet bidragshushåll har medfört en ökad

arbetsbelastning för socialsekreterarna på mottagningen och utredningsgruppen vilket lett till att det systematiska arbetet som krävs för att få ut personer i arbete och egen försörjning blivit fördröjt.

Nämndmål: Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv

Individ och familjeomsorgen visar ett underskott på 9,5 mnkr varav barn och ungdom står för 8,5 mnkr. Underskottet inom barn och ungdom beror på högre kostnader än budgeterat för främst jourhemsplaceringar samtidigt som antalet LVM-placeringarna ökat. Det faktum att ärendena i Sociala delegationen har blivit mycket mer komplexa och placeringarna blivit fler kan tolkas som att budgetramarna för barn och ungdom är för snåla.

Förvaltningen skriver att man under våren tillfälligt pausat förändringsarbetet gällande utförarverksamheten socialpsykiatri då det fanns behov av att fördjupa dialogen med träfflokaler och besökare. Detta arbete återupptas under september. Att dialogen med brukarna inte varit tillfredsställande i samband med det här förändringsarbetet har vi fått information om vid ett flertal tillfällen, till exempel vid ett nämndmöte i vintras men senast under sommaren i en dialog med brukare. Vi förutsätter därför att förvaltningen snarast lägger fokus på att förbättra den bristande dialogen.

Förvaltningen beskriver också att antalet avhysningar är för högt, varför man kommer att genomlysas detta på individnivå och utveckla insatserna utifrån detta. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med socialnämnden fortsätta arbetet med att utöka Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet. Förvaltningen har fått en lägenhetsanvisning under 2020. Efterfrågan på insatsen i form av en bostad fortsätter att vara större än tillgången. Förvaltningen kommer under året att fortsätta bedriva ett intensivt arbete för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en fortsatt prioriterad målgrupp då barn är i en särskilt utsatt situation. Samtidigt som förvaltningen bedriver ett intensivt arbete med att hitta boenden till utsatta grupper i stadsdelen fortsätter majoritetens omvandling av hyresrätter. Ytterligare 1200 hyresrätter i Stockholm kan komma att ombildas, bland annat i Västertorp. Detta försvårar förvaltningens arbete ytterligare.

KF:s mål, Stockholms invånare använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna är endast delvis uppfyllt

Målet är endast delvis uppfyllt. Värt att notera här är att förvaltningen bedömer att årsmålet inte kommer att nås gällande antal tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys."

Särskilt uttalande

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"Det har nu gått fler månader sedan Coronapandemin på allvar bröt ut i Sverige. Tyvärr har vi kunnat se att många av de som drabbats av covid-19 har haft äldreomsorgsinsatser, vi har dessvärre också kunnat se hur den styrande majoriteten varit allt för långsamma med att agera med konkreta åtgärder för att minska smittspridningen inom äldreomsorgen. Personalen inom äldreomsorgen har fått ta ett stort ansvar och ibland ta risker för att ge våra äldre den omsorg de har rätt till. Vi hoppas att detta blir en lärdom för framtiden och att mer resurser skjuts till äldreomsorgen för att kunna ha en högre kvalitet inom verksamheten, fler tillsvidareanställda, för att inte de som arbetar inom äldreomsorgen ska behöva arbeta på flera olika verksamheter, och bättre arbetsvillkor bara för att nämna några åtgärder.

Coronapandemin har också haft stor inverkan på arbetet i förskolan där både många barn och många personal har varit sjuk. Personalen har fått strukturera om arbetet för att till exempel hämtning och lämning ska kunna ske utomhus. Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kunnat ta ut sin semester. Och det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

I tertialrapporten kan man se att stadsdelen jobbat hårt med att hålla den snäva budget som avsatts för stadsdelsnämndens områden. Vi ser pga detta med stor osäkerhet på framtiden, vilka effekter som pandemin kommer att få framöver och hur än mer minskade resurser kommer att slå på de ansvarsområden som ska rymmas i budgeten. Inte minst för att såväl beslutet om den sänkta skatten ligger kvar som de skarpa effektiviseringskraven och besparingen på inte minst förskolan.

Vänsterpartiet ser också med stor oro på det ökade behovet av ekonomiskt bistånd och av arbetsmarknadsinsatser som en följd av arbetslöshet under coronapandemin och den i allmänhet inbromsade ekonomin.

Äldreomsorg

Underskottet inom äldreomsorgen är oroväckande. Den ännu pågående pandemin har medverkat till att äldre människor avstår från att söka vård- och omsorgsboende och hemtjänst trots behov,

samtidigt som kostnaderna ökar för personal och skyddsutrustning. När nu besöksförbudet i äldreboenden kommer att ersättas med besöksregler finns det anledning anta att kostnaderna ökar ännu mer samtidigt som det finns en osäkerhet beträffande hur mycket ersättning det finns att vänta från staten för de merkostnader pandemin har orsakat.

Vi reagerar också mot de alltför lågt satta målen när det gäller två områden inom äldreomsorgen.

- Att 65% skall tycka att måtiden är en trevlig stund på dagen
- Att 55% skall vara nöda med möjligheten att komma utomhus

Det är klart att ju lägre målsättningen sätts desto större är utsikten att inte få en röd plupp, men skall vår stadsdelsnämnd verkligen inte ha högre ambitioner än så?

Vänsterpartiets bestämda uppfattning är att äldreomsorgen under en lång tid varit kraftigt underbudgeterad och det finns anledning att känna oro när nu de stora barnkullarna från 1940-talet börjar komma upp i den ålder då behovet av insatser från äldreomsorgen ökar.

Individ- och familjeomsorg

Underskotten har ett samband med många, långvariga och dyra placeringar speciellt när det gäller barn och ungdomar. Vi kan inte se att det finns möjlighet att undvika eller sänka dessa kostnader. De placeringar som görs utanför hemmet är helt nödvändiga och görs oftast först efter omfattande insatser på hemmaplan. Det är mycket oroväckande att så många barn och ungdomar, deras föräldrar och även vuxna med missbruksproblematik har så allvarliga problem att placeringar utanför hemmet inte kan undvikas. Att mycket av öppenvården gått på sparlåga på grund av pandemin har inte underlättat situationen. Vänsterpartiets bestämda uppfattning är att även individ- och familjeomsorgen är underbudgeterad och vi hyser oro för framtiden.

Förskolan

Barngrupperna i förskolan är fortfarande för stora i vårt område och det är tydligt hur majoritetens otillräckliga budget slår. Varken stadens mål om genomsnittligt antal barn per medarbetare nås eller antal barn ber grupp. Vänsterpartiet framhåller att arbetet för en god arbetsmiljö är något som ska arbetas för varje dag, inte ses som ett långsiktigt årsmål. De som nu sliter i förskolan ska inte behöva vänta tills hösten innan de får tillräckligt andrum för att hinna med sitt uppdrag. Det är ett tydligt svek gentemot väljarna hur detta löfte om minskade barngrupper sopades under mattan. Förlorarna är såväl de anställda inom förskolan som barnen.

Fritids och kulturverksamhet

Det är en demokratisk rättighet att kunna vistas i det offentliga rummet utan att känna oro eller rädsla. Men lika viktigt för de unga är att det finns vuxna i det offentliga rummet som bryr sig, är nyfikna och bjuder in till delaktighet. Inte reflexmässigt ser unga som en fara eller hot. Redan innan pandemin tvingade majoritetens budget fram inskränkta öppettider på biblioteken i vårt område och flera unga vittar om att det saknas ytor att vara på och aktiviteter i exempelvis Hägerstensåsen, Västertorp, Fruängen och Axelsberg. Förvaltningen försöker göra mycket inom detta område inom den budget som finns men det saknas generationsövergripande kontaktytor.

Parkskötsel

Vi nås ständigt av rapporter om skräp i parker, sly som inte tagits bort, löv som legat kvar sedan förra året, buskar som växer in på trottoaren. Under en promenad med nattvandrare nyligen hittades 5 sprutor och kanyler nära vägkanter i Västertorp och i Långbroparken bakom skolan. Även polisen uttalar att de inte hinner med att hantera och få bort exempelvis knarkgömmor. Utöver detta finns fortfarande problem med hål i asfalten och igenväxta ytor på trottoaren. Det är uppenbart att driftsskötseln inte hanteras som den ska och att avtalsuppföljningen brister. Det är tråkigt att då läsa att det dessutom finns vakanser som inte fyllts. Vänsterpartiet ser ett uppenbart behov av att ta tillbaka parkskötseln och snöröjningen i egen regi."

Särskilt uttalande

Henrik Åkerlund (SD) anmälde ett särskilt uttalande.

"Förvaltningen har inkommit med tertiärrapport 2 till stadsdelsnämnden vars syfte är att redovisa den bedrivna verksamheten.

Huvuddelen av verksamheten under 2020 har präglats av de förändringar i det vardagliga arbetet som den rådande pandemin har påtvingat. Utöver de tillfälliga arbetsförändringar som genomförts inom förskolan och andra verksamhetsområden har i äldreomsorgen stått i fokus. Skyddet av riskgrupper, som befunnit sig i en särskilt sårbar situation, har med rätta prioriterats och stora insatser har gjorts av medarbetare och förvaltning för att lyckas med detta.

Trots den uttalade strategin att skydda samhällets riskgrupper har smittan lyckats ta sig in i Stockholms äldreboenden. Vi efterfrågar därför en diskussion kring vad i virusanteringen som fungerat och vad som brustit.

I de begynnande svallvågorna till krisen är det uppenbart att ekonomiskt ansträngande tider ligger för dörren, och att omprioriteringar kopplat till åtaganden som faller utanför stadsdelens kärnområde eller akuta behov bör stå tillbaka. I en situation som inte liknar en typisk konjunkturnedgång behöver det säkra tas före det osäkra genom att redan nu börja utvärdera behoven i de befintliga verksamheterna. Vi anser att en prioritering av stadsdelens kärnområden i form av äldreomsorg och förskola ligger i linje med invånarnas vilja.

Sverigedemokraterna anser att stadsdelen utöver att vidta åtgärder kopplade till pandemin även i större utsträckning behöver arbeta för att göra otrygga offentliga platser till trygga sådana. Stora sovplatser utomhus och den medföljande nedskräpningen måste upphöra för att skapa ett tryggt och tillgängligt Stockholm."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/21-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Tertialrapport 2 Hagersten-Älvsjö
- HÄ 2020/21-6 Bilaga 1 SLK SDN 22 Tertialrapport 2 SDN 22
- HÄ 2020/21-2 Bilaga 5 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Bergtorpskärrer T220
- HÄ 2020/21-3 Bilaga 4 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Safirgränd T220
- HÄ 2020/21-4 Bilaga 3 Lokal handlingsplan strategin
- HÄ 2020/21-5 Bilaga 2 Tertialrapport 2 Bokslut
- HÄ 2020/21-7 Bilaga 6 Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Långsjöbadet T220

§ 6**Utredning och yttrande gällande utlämnande av allmän handling**

Svar till Riksdagens ombudsmän (JO)

HÄ 2020/117

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till Riksdagens ombudsmän (JO).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Älvsjö stadsdelsförvaltning har anmälts till Riksdagens ombudsmän, Justitieombudsmannen (JO), för att inte ha besvarat mejl och lämnat ut allmänna handlingar inom rimlig tid. Anmälan anger två tillfällen, ett under 2019 och ett under 2020, där det tagit två månader att få svar från ansvarig handläggare. Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har utrett frågan och kommit fram till att anmälan är riktig och att förvaltningen har brutit i sina rutiner. Förvaltningen ska säkerställa att samtliga medarbetare på berörda avdelningar känner till stadens rutiner och gällande lagar.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/117-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Begäran om utredning och yttrande - svar till JO
- HÄ 2020/117-1 Jo-anmälan utlämnande av handlingar - Begäran om utredning och yttrande
- HÄ 2020/117-2 Anstånd beviljas till den 25 september 2020 - svar till JO

§ 7**Ny förskola på fastigheten Snabelskon 5****Genomförandebeslut**

HÄ 2020/110

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget om en ny förskola med kapacitet för fyra barngrupper på fastigheten Snabelskon 5 i Solberga.
2. Nämnden föreslår att kommunstyrelsens ekonomiutskott godkänner förslaget gällande den nya förskolan.
3. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att teckna hyresavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomiutskott godkänner förslaget.

Sammanfattning av ärendet

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade den 27 mars 2019 att godkänna inriktningen för att projektera en ny förskola på Sulvägen 62 i kvarteret Snabelskon, Solberga. Den planerade förskolan ska ersätta den befintliga förskolan Skogsglântan och planeras bli klar december 2021. Förskolan Skogsglântan om fyra avdelningar har av Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) bedömts som tekniskt utjänt och stadsdelsförvaltningen lämnade förskolan årsskiftet 2019/2020. Den nya permanenta förskolan ska ersätta Skogsglântan och planeras ha fyra avdelningar. Den nya förskolan uppförs av SISAB och årshyran beräknas bli 1 558 000 kronor och 21 600 kr per barn.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/110-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Ny förskola på fastigheten Snabelskon 5

§ 8**Uppföljning av utförare av korttidstillsyn enligt LSS**

Svar till stadsrevisionen avseende projektrapport 2020:5

HÄ 2020/28

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar till stadsrevisionen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har genomfört en granskning för att bedöma om ansvaret för uppföljningen av utförare av korttidstillsyn är tydligt och om den uppföljning som görs är tillräcklig. I granskningen har ingått att bedöma om uppföljningen av beviljade insatser görs enligt gällande regelverk. Älvsjö stadsdelsnämnd var en av fem stadsdelsnämnder som ingick i granskningen. Rapporten visar på stora brister i uppföljningen av utförare av korttidstillsyn och konstaterar att det råder en otydlighet om vem i staden som har ansvar för att följa upp den korttidstillsyn som bedrivs i kommunal regi. Revisorerna konstaterar att stadsdelsnämnderna har en systematisk uppföljning av insatsen på individnivå men att det finns brister i dokumentationen av insatserna utifrån lagstiftning och stadens riktlinjer. Förvaltningen ser detta som ett utvecklingsområde men framhåller också omständigheter som utgör svårigheter. Förvaltningen är positiv till att socialförvaltningen rekommenderas att tydliggöra ansvarsfördelningen för uppföljning av utförare och säkerställa att samtliga utförare följs upp. Förvaltningen har vissa synpunkter på hur detta kan genomföras.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/28-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Uppföljning av utförare av korttidstillsyn enligt LSS
- HÄ 2020/28-1 Revisionsrapport Uppföljning av utförare av korttidstillsyn enligt LSS Nr 5, 2020
- HÄ 2020/28-2 Revisionsrapport Sammanfattning Uppföljning av utförare av korttidstillsyn enligt LSS

§ 9**Förbättringar för personal inom förskolan**

Svar på skrivelse

HÄ 2020/55

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Älvsjö stadsdelsnämnd ombeds förvaltningen i sina förskolor genomföra en inventering av pedagogernas tillgång till utomhuskläder och sittplatser när förskolorna än mer förväntas bedriva sin verksamhet utomhus. Det ska göras i samverkan med de fackliga organisationerna. Förvaltningen är positiv till att genomföra en inventering av förskolornas tillgång till utomhuskläder och tillhandahållandet av sittplatser utomhus.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/55-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Förbättring för personal inom förskolan - svar på skrivelse
- HÄ 2020/55-1 Förbättringar för personal inom förskolan - skrivelse för beredning

§ 10**Att bryta isoleringen**

Svar på skrivelse från (S) och (V)

HÄ 2020/141

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Eva Fagerhem m.fl. (S) och Maria Ljuslin m.fl. (V) ställs frågor om hur förvaltningen hanterar den stora prövningen av ökad isolering det innebär för stadsdelens äldre och sjuka, både de som bor i ordinärt boende men även för de äldre som bor på våra särskilda boenden. Perioden av social distansering och besöksförbud fortsätter för att begränsa smittspridningen. Förvaltning anser att det är viktigt för att hantera känslan av isolering genom att den äldre kan ha kontakt med sina anhöriga under pandemin. Förvaltningen erbjuder digitala samtal och säkra möten utomhus till våra äldre vilket har uppskattats mycket.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/141-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Att bryta isoleringen - svar på skrivelse
- HÄ 2020/141-1 Att bryta isoleringen - skrivelse från (S) och (V)

§ 11**Trafiksituationen vid skolorna**

Svar på skrivelse från (V)

HÄ 2020/42

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på skrivelsen från Vänsterpartiet.

Sammanfattning av ärendet

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) önskar i en skrivelse få svar på om det finns några planerade åtgärder kring stadsdelsområdets skolor vad gäller trafiken. I och med pandemin skjutsar många föräldrar sina barn med bil och resultatet blir trängsel och risk för olycka i anslutning till skolorna. Förvaltningen har ingen rådighet över frågan men har efter kontakt med trafikkontoret fått redogjort att trafikkontoret känner till problematiken och ser över situationen utanför skolor. Inga föreslagna åtgärder finns men trafikkontoret kan erbjuda bland annat kommunikationsförslag som skolorna kan använda i kontakt med föräldrar.

Förslag till beslut

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på skrivelsen, samt

att anföra följande:

Vi är medvetna om att det är trafikkontoret som ansvarar för

åtgärder beträffande trafiksituationen vid skolorna, men det får inte finnas vattentäta skott mellan olika förvaltningar. Det måste finnas ett samarbete och det är i stadsdelsnämnderna som lokalkännedomen finns medan det är trafiknämnden som har kompetensen att bedöma vilka åtgärder som fungerar bäst.

Det är bra att två av skolorna i stadsdelsnämndens område utreds specifikt för att säkra skolvägen, men vi anser till skillnad från förvaltningen att alla skolor i området bör utredas beträffande behov av säkra skolvägar."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/42-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Trafiksituationen vid skolorna - svar på skrivelse
- HÄ 2020/42-1 Trafiksituationen vid skolorna i stadsdelen - skrivelse från (V)

§ 12**Hantering av förslag till detaljplan för Henriksbergs verksamhetsområde**

HÄ 2020/153

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdrag från nämnden om att utreda hanteringen för remissprocessen i ärendet om detaljplan för Henriksberg.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden uppdrog åt förvaltningen 27 augusti 2020 att utreda varför nämnden inte har fått detaljplan, Dp 2010-16649 på remiss. Nämnden behandlade detaljplanen på remiss under samrådet 2015. Inför granskningen gjorde förvaltningen bedömningen att det nya förslaget inte skiljde sig markant från det gamla, sett till förvaltningens ansvarsområden och det remissvar som lämnades år 2015. Förvaltningen bedömde att nämnden inte behövde yttra sig om det nya förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

”Förvaltningen skriver i sitt svar på nämndens skrivelse 27 augusti 2020 att de i utställningsskedet fått ett remissbrev från stadsbyggnadskontoret, men att förvaltningen då gjort en bedömning att det inte var aktuellt att svara på remissen. Anledningen var att förvaltningen bedömde att utställningshandlingarna inte skiljde sig väsentligt från samrådsförslaget utifrån nämndens ansvarsområden.

Vi menar att då det nya förslaget i flera delar är ett omarbetat förslag borde stadsdelsnämnden getts möjligheter att komma med synpunkter. Det är en viktig del i den demokratiska processen och den lokala demokratin att när det gäller ärenden som har stor betydelse för de boende i stadsdelen ska det finnas möjligheter till dialog och påverkan via de lokala politikerna.”

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/153-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande
Hanteringen om detaljplan Henriksberg

§ 13**Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2020/24

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämnden fick i budget för 2019 i uppdrag att ta fram en sammanhållen strategi för stadens arbetsmarknadsinsatser och etablering på arbetsmarknaden. I juni 2020 tog arbetsmarknadsnämnden ställning för förslaget till strategi som nu är ute på remiss. Förvaltningen bedömer att förslaget väl uppfyller syftet att på olika sätt definiera, förtydliga och beskriva vägledande principer och strategier för stadens arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningen lyfter några punkter som särskilt viktiga och efterfrågar ökad tydlighet av gäller arbetsmarknadsinsatser som insatser inom socialtjänsten.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande.

"Det är oerhört allvarligt att arbetslösheten är så hög i Stockholm. Arbetslösheten har generellt legat på historiskt låga nivåer under många år men trenden bröts år 2019 då arbetslösheten började stiga. Coronakrisen har lett till att arbetslösheten har ökat och de många stockholmare som av olika anledningar stod utanför arbetsmarknaden har fått det ännu svårare att ta sig in. Vi ser redan nu att ungdomsarbetslösheten ökar markant. I dagsläget är det oklart vilka långsiktiga konsekvenser Coronakrisen kommer att ha på Stockholm. Inte heller är det klargjort hur eventuella förändringar av Arbetsförmedlingen kan komma att påverka stadens arbete. Det vi däremot vet är att staden behöver sätta in flera insatser och agera snabbt för att möta den ökande arbetslösheten.

Strategin lyfter på ett bra sätt hur staden arbetar för att fler ska komma i arbete. Stadens verktygslåda är stor som det går att utläsa i ärendet. Vi har inget att erinra mot de prioriteringar, vägledande

principer och arbetsmarknadsinsatser som används inom staden. Det vi däremot saknar är målsättningar och inriktning i strategin. Avsaknaden av detta gör att dokumentet endast blir en katalog över stadens befintliga insatser. Särskilt allvarligt är det att majoriteten inte har någon beredskap för hur Stockholm ska möta den ökande arbetslösheten och de stigande kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Detta tar sig uttryck i att inga ytterligare insatser ännu beslutats för jobbpolitiken trots att Stockholm är inne på tredje kvartalet med pandemin och dess effekter på arbetsmarknaden.

90-dagarsgaranti för unga, komvuxgaranti, målsättning för etablering av nyanlända, utvecklande av nya collegekoncept och ökad målsättning för Stockholmsjobb är några exempel som hade passat att lyfta in i strategin.

Berörda förvaltningar har redovisat uppdraget som de fick i stadens budget 2019. Nu är det viktigt att den borgerliga majoriteten visar tydligare politisk vilja, utökar insatserna och investeringarna för att behovet av ekonomiskt bistånd ska kunna minska och sysselsättningen öka. De som är i behov av samhällets stöd för att komma ut i arbete ska få det oavsett om det handlar om utbildning eller arbetsmarknadsinsatser. På så sätt kan Stockholm tas sig ur krisen och inte lämna några invånare efter."

Särskilt uttalande

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"De senaste tio åren har kommunernas socialtjänst övertagit försörjningsansvaret och/eller ansvaret för stödinsatser från flera grupper som tidigare omfattades av statliga trygghetssystem och insatser. Det är en trend som accelererade under Alliansens tid vid makten. Det handlar om arbetslösa som inte får a-kassa på grund av hårdare regler. Långtidssjukskrivna som framtogs sjukpenning inom ramen för den så kallade rehabiliteringskedjan, och människor som haft tidsbegränsad sjukersättning i olika kombinationer. Hit hör också den grupp som föreliggande förslag handlar om: sjukskrivna utan SGI, så kallade nollklassade.

Alltsedan dess har antalet nollklassade ökat mycket kraftigt. Fällorna för den enskilde är många. Många människor har blivit nollklassade enbart för att man missförstått detaljer i rutiner och regelverk.

När socialförsäkringarna skärs ned hamnar många till slut i det sista skyddsnetet: socialtjänsten. Och de nollklassade är inte den enda grupp där staten skyfflar över ansvaret till kommunerna.

Med hårdare villkor för att erhålla a-kassa är det alltför arbetslösa

som nekas ersättning från arbetslöshetsförsäkringen och istället tvingas vända sig till socialen.

Och enligt tidigare rapporter från socialsekreterarnas förbund SSR är, av alla som får försörjningsstöd, ungefär hälften arbetslösa varav många borde ha omfattats av en rimligare a-kassa istället.

Det betyder också att socialtjänsten fått allt fler och allt mer komplexa arbetsuppgifter.

I en tillsynsrapport från december 2018, som omfattade 1088 besök på socialkontor i hälften av landets kommuner, gav Arbetsmiljöverket en mycket mörk bild av socialsekreterarnas arbetsmiljö. Deras arbetsbelastning är ”alarmerande hög”, sjukfrånvaron och ohälsan likaså, och personalomsättningen ’uppseendeväckande hög’, enligt verket.

Och den situationen kan framöver väntas bli än värre med ytterligare förändringar inom Arbetsförmedlingen: dels de pågående nedskärningarna, och dels den centerpartistiska ambitionen att avlösa Arbetsförmedlingens uppdrag från i stort sett allt utförande arbete och istället lägga ut detta på privata aktörer.

Mängder av människor har redan blivit fattiggjorda genom att bli utkastade ur socialförsäkringssystemen. Socialsekreterarnas arbetsmiljö riskerar passera smärtgränsen. Nya arbetssätt och arbetsuppgifter behöver nog utvärderas tillsammans med skyddsombud och fackliga företrädare.

Men vi oroas också för det övergripande mönstret där nämndens budget ansträngs och det lokala politiska handlingsutrymmet minimeras.

Därför har vi sedan länge efterlyst att stadsdelsnämnden som sådan, men också alla politiker inom sina respektive partier, protesterar mot den återkommande övervältring av ansvar från stat till kommuner till stadsdelar, som nu tillåtits pågå alltför länge.

Dock är detta nu ett faktum som kräver att kommunerna höjer sina ambitionsnivåer för sina arbetsmarknadsinsatser. Annars riskerar många arbetssökande att lämnas därhän.

Här vill vi särskilt påtala att Arbetsförmedlingen sedan i våras inte längre står för utförandet inom det som kallas ”Rusta och stärka”. Tanken är att sådant arbete ska utföras av olika lokala aktörer, som ett specifikt uppdrag vilket aktören får betalt för. Även kommuner tillåts vara en sådan aktör.

Tyvärr beskrivs stadens samverkan med Arbetsförmedlingen i relativt abstrakta ordalag. Utöver att beklaga detta vill vi påpeka att fungerande samverkan kan vara mer krångligt, tidsödande och

kostsamt att få till stånd än man vill tro. Ju fler privata aktörer som är inblandade, varav vissa upphandlats av staten och vissa av kommunerna, desto mer försvåras eller omöjliggörs fungerande samverkan.

Vi menar att det borde vara en självklarhet att Stockholms kommun ligger i framkant och påtar sig utföraruppdrag åt Arbetsförmedlingen inom ramen för 'Rusta och stärka'. Eftersom det i hög grad handlar om samma grupper som behöver stöd från Jobbtorgen och andra kommunala insatser, menar vi att Stockholms kommun borde ligga mer i framkant och faktiskt påta sig uppdraget som utförare.

Argumenten därtill är flera: det handlar i hög grad om samma grupper som redan idag är, eller riskerar hamna, hos de kommunala jobbtorgen.

Kommunen kan ta del av ekonomiska medel såsom utförare. Kommunen har ett dubbelt incitament av att lyckas med sitt uppdrag, och har bättre förutsättningar än privata utförare att bygga kompetens och kontaktytor som håller på sikt. Jobbtorgen skulle därmed ges en bredare roll.

Avslutningsvis efterlyser vi återigen en fördjupad analys och öppen diskussion kring vad förändringarna på Arbetsförmedlingen kommer att ställa för krav på kommunernas arbete."

Särskilt uttalande

Henrik Åkerlund (SD) anmälde ett särskilt uttalande.

"Den långsiktiga strategin för stadens arbetsmarknadsinsatser ska fokuseras på riktiga arbeten. Det vi eftersöker är ett tydligare ställningstagande mot subventionerade sysselsättningar i stadens regi. Skapade sysselsättningar kan inte likställas med ett riktigt arbete.

Fokus ska läggas på den enskildes färdigheter men också en tydlighet kring vikten av att komma i egen försörjning. Det är ingen rättighet att under flera års tid i sträck få ut försörjningsstöd av samhället. Däremot är det en skyldighet att hela tiden sträva efter egen försörjning. Här måste staden bli tydligare.

En god samverkan med arbetsgivare är en bra grundsten för att möta framtidens arbetsmarknad. Att man från politikerns håll tidigt för en dialog med näringslivet och den offentliga sektorn för att möta framtidens arbetsmarknad är något vi ser positivt på. Det underlättar för stadens skolor att utforma ett utbud av utbildningar till yrkesområden där vi ser att bristen på arbetskraft finns eller kommer bli tydlig i närtid."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/24-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Strategi arbetsmarknadsåtgärder - remissvar
- HÄ 2020/24-1 Remissbrev - Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser
- HÄ 2020/24-1.1 Remissunderlag - Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser

§ 14**Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2020/53

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Den nya handlingsplanen för biologisk mångfald syftar till att upprätthålla en hög variation av arter i det lokala ekosystemet. Handlingsplanen vilar på fem strategier som går att koppla till stadens miljöprogram och Grönare Stockholm. Förvaltningen välkomnar handlingsplanen och anser att den genomarbetad och genomförbar. Förvaltningen bedömer att ansvar som tillskrivs stadsdelsförvaltningarna ligger inom ramen för det uppdrag som de redan har.

Förslag till beslut

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"att bifalla förvaltningens förslag, samt

att därutöver anföra följande:

Biologisk mångfald är en av de nio planetära gränser som är grundläggande för en hållbar planet. Det är den planetära gräns som

överskrids allra mest och som just nu hotar våra ekosystem mer än något annat. Människan är beroende av ekosystemtjänster från naturen. Begreppet ekosystemtjänster används för att visa den nytta människan får från naturens arbete. Till exempel renar växter vår luft och bin pollinerar våra grödor. Dessa s.k. ekosystemtjänster skapas och möjliggörs av den biologiska mångfalden. Artrikedom förstärker våra och kommande generationers livsmöjligheter och är grunden för fortsatt välfärd.

Utrotningen av arter sker så snabbt att vissa forskare talar om ett sjätte massutdöende, forskarna befarar att så mycket som 25 procent redan har försvunnit. Försvinner insekterna försvinner många av våra ekosystemtjänster. Deras överlevnad är helt avgörande för oss människor och våra samhällen. Stärkt biologisk mångfald ger positiva resultat även för klimatet, naturen och människors välmående. Det är mot denna bakgrund som Vänsterpartiet ser mycket positivt på den handlingsplan för biologisk mångfald som nu presenteras. Vänsterpartiet instämmer i de fem strategier som läggs fram.

Kopplingar till fysisk planering

Stockholm har en lång historia av jord- och lantbruk. Idag har mycket försvunnit i och med urbanisering och att staden breder ut sig. När jord- och lantbruken försvinner växer markerna igen och artsammansättningen på platsen förändras. Idag finns vissa kulturlandskap kvar, i form av mindre ängsytor och kantzoner mot skog och bebyggelse. Där återfinns en del av de arter som är förknippade med jord- och lantbruk. Den gamla åkermarken däremot har förvandlats till gräsmattor och idag kvarstår tre stora gräsmarker i staden kvar: Gärdet, Järvafältet och Årstafältet. Dessa områden är idag nedklippta gräsmattor med låg biologisk mångfald som har stor potential för att utvecklas och bli mer artrik.

Staden behöver utveckla den biologiska mångfalden på de kvarvarande grönområden som finns. Vänsterpartiet instämmer i att Stockholm behöver växa. Fler billiga bostäder behöver byggas, tätortsnära naturmiljöer utvecklas och stadsutvecklingen ska gå hand i hand med utvecklingen av dessa. I detta utvecklingsarbete kan naturmiljöer anläggas som är väl gestaltade, med god landskapsarkitektur, och som förenar ekologiska, sociala och kulturella värden. Det kan innebära att förena initiativ för klimatanpassning och biologisk mångfald, genom exempelvis anläggning av dammar och växtbäddar som både är attraktivt för människor, djur och insekter.

Denna typ av arbete behövs inte bara vid nyexploatering och nya bostadsområden. Prioritera naturbaserade, ofta både enkla, kostnadseffektiva och mångfunktionella lösningar både i planering av nya stadsdelar och i förtätning och förvaltning av befintliga

områden där grön infrastruktur blivit åsidosatt. I dagsläget är tillgången till frisk luft, närliggande natur, rent vatten osv. alltför ofta bestämt av socioekonomiska variabler, men vi har nu möjligheten att planera för ett samhälle som är både mer hållbart och mer rättvist. Det är oerhört viktigt att omställningen till ett hållbart samhälle sker på ett sätt som samtidigt bidrar till ett jämlikt och jämställt samhälle. Förutom att jämlikhet och bättre förutsättningar att klara en snabb omställning mot hållbarhet. Det är också viktigt för legitimiteten i ett sådant projekt att såväl för- som nackdelar fördelas på ett rättvist sätt.

Kopplingar till staden och regionens utvecklingsarbete

Biologisk mångfald måste vara en integrerad del av hela Stockholms stads och Region Stockholms utvecklingsarbete. I det förslag som nu presenteras listas därför flera dokument som har bäring på handlingsplanen. Vänsterpartiet skulle därtill vilja inkludera RUF5 2050 – Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen."

Särskilt uttalande

Eva Fagerhem m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande.

"Stockholm har under lång tid legat i framkant vad gäller kunskapsutveckling och skydd av naturmiljöer viktiga för den biologiska mångfalden. Stockholm arbetade med begreppet grönstruktur redan i översiktsplanen 1999 och har under lång tid byggt upp en stor kunskap kring stadens naturmiljöer. Under förra mandatperioden togs nya riktlinjer för utvecklingen av park- och naturmiljöer fram inklusive särskilda satsningar. I den senaste översiktsplanen har vikten av den gröna strukturen fått en tydligare plats både i kartmaterialet och i måltexterna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har nu tagit fram ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald, som kommer att följas av åtgärdsprogram för biologisk mångfald. Den biologiska mångfalden är en viktig och akut fråga. Biologisk mångfald är en av de grundläggande förutsättningarna för att våra ekosystem ska kunna leverera funktioner och nyttor som vi människor behöver och använder. Staden behöver en övergripande vägledning kring hur dessa ska bevaras och utvecklas samtidigt som staden växer.

Handlingsplanen identifierar viktiga frågor att besvara inom stadens exploateringsprocess. Men ska Stockholms mål om 140 000 nya bostäder gå att genomföra behövs tydligare exempel på hur avvägningar vid exploatering ska göras. Det saknas vägledning för viktiga frågor så som vilka grönsamband och naturmiljöer som behöver prioriteras och vilka som kan exploateras, i vilka lägen en exploatering kan frigöra resurser som kan användas till

förstärkningsåtgärder, etc. Genom att i ett tidigt stadium ta hänsyn till den biologiska mångfalden och identifiera hur befintliga grönområden kan stärkas kan staden fortsatt växa och värna både den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten. Handlingsplanen ger vissa verktyg och pekar på viktiga prioriteringar, men den skulle vara betjänt av att tydligare ge stöd i avvägningar vid exploatering.

Det som dock är ännu mer allvarligt är att handlingsplanen inte kommer gå att genomföra med nuvarande förutsättningar. Genomförandet ligger i första hand på stadsdelsnämnder som ansvarar för skötseln av naturmarken, inklusive naturreservaten, och exploateringskontoret som ansvar för stadens investeringar vid nybyggnation. De åtgärder som föreslås i handlingsplanen kräver resurser. Utan dessa resurser är handlingsplanen mest en intressant sammanställning av kunskapsläget kring biologisk mångfald i Stockholm.

Som en del av processen med att ta fram förslaget till handlingsplan har en remissrunda genomförts. Remissinstansernas svar går att läsa i 'redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för biologisk mångfald'. Flera remissinstanser, särskilt stadsdelsförvaltningarna, framhåller att stadens resurser för naturvårdsskötsel redan idag är otillräckliga för att kunna upprätthålla värdena i en fungerande blågrön infrastruktur. Miljöförvaltningen skriver att: Resursbehovet är en grundläggande fråga för handlingsplanens genomförande, vilket påpekats av en rad remissinstanser. De behov som lyfts fram är framförallt resurser till investeringar i fysiska åtgärder samt till kontinuerlig naturvårdsskötsel.

Miljöförvaltningen skriver även: Ett utökat samordningsansvar för miljöförvaltningen ryms inte inom nuvarande budgetram. Samordningen kräver resurser i sig men det handlar också om utökade insatser av generell karaktär, till exempel utökad kommunikations- och utbildningsverksamhet samt utökad nätverksverksamhet med till exempel föreningslivet. Att följa utvecklingen över tid för de indikatorer som föreslås, liksom att hålla de digitala verktygen aktuella och uppdaterade, är också utökade insatser som behöver beaktas. Satsningar på att utveckla och tillgängliggöra de mest centrala av verktygen kommer att behövas.

Det saknas resurser både hos stadsdelarna och på miljöförvaltningen. Även exploateringsnämnden framhåller att handlingsplanens ambitioner inte ryms inom befintliga medel, varken för förstärkningsåtgärder, drift eller miljöövervakning. Men istället för ökade resurser har stora nedskärningar gjorts på grund av förra årets skattesänkning. Det är inte direkt förvånande att de

borgerliga partierna prioriterar skattesänkningar före välfärden, miljön och klimatet. Men det är mer förvånande att Miljöpartiet har accepterat nedskärningar inom äldreomsorg, förskola och skola genom att acceptera skattesänkningar och utförsäljningar. Vad man har fått i utbyte är en förvisso välskriven handlingsplan, men vars innehåll inte kommer att kunna genomföras på grund av minskade resurser.

För den biologiska mångfalden gäller det nu att kunna gå från ord till handling. Vi socialdemokrater är positiva till handlingsplanen för biologisk mångfald och vill se att den följs upp med mer medel för naturvård. För att handlingsplanen i slutändan ska leda till förbättringar i verkligheten måste även de som ska utföra arbetet få de resurser som krävs."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/53-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Handlingsplan för biologisk mångfald - remissvar
- HÄ 2020/53-1 Remissbrev - Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad
- HÄ 2020/53-1.1 Remissunderlag 3 - Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad bilaga
- HÄ 2020/53-1.2 Remissunderlag 1 - Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad MH prot utdr
- HÄ 2020/53-1.3 Remissunderlag 2 - Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad MN tjut

§ 15**Hur staden kan förstärka arbetet mot sexuellt våld**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2020/26

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser en motion från Alexandra Mattsson Åkerström (V) om hur staden kan förstärka arbetet mot sexuellt våld. Förvaltningen instämmer att detta är angelägna frågor och en viktig målgrupp. Förvaltningen bedömer att det vid en översyn är viktigt att samordna den specialistkunskap som finns samlad på ungdomsmottagningar, hos stadens relationsvårdscentra samt i verksamheterna inom Framtid Stockholm. Förvaltningen ställer sig tveksam till nödvändigheten av inrättandet av ytterligare telefonrådgivning då detta finns i staden och på nationell nivå.

Förslag till beslut

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"att bifalla motionen, samt att därutöver anföra följande:

Motionen handlar om hur staden kan stärka arbetet mot sexuellt våld, vilket är ett ökande problem i samhället och utsattheten är som störst bland unga kvinnor – detta intygas också av resultaten i den

senaste Stockholmsenkäten.

Kvinnojoursrörelsen har i flera sammanhang lyft betydelsen av att förstärka arbetet riktat mot unga förövare i syfte att på sikt komma tillrätta med våldet mot kvinnor och enligt vår bedömning finns fortfarande en del saker att göra framför allt för kommunernas socialtjänst, vilket denna motion syftar till.

Stockholms stad har idag flera verksamheter som på olika sätt arbetar mot sexuellt våld, förvaltningen hänvisar till diverse av dem i sitt svar. Dock står det klart att de allra flesta riktar sig mot myndiga förövare och det framgår inte av svaret vad man anser socialtjänsten t.ex. ska erbjuda unga förövare av sexualbrott för behandling eller liknande så att våldet inte ska upprepas. Förvaltningen ställer sig dock positiv till att en sådan 'best practise' kunde behöva utvecklas – vi tror också att detta skulle bidra till likställighet inom staden då stadsdelsnämndernas öppenvård idag ser olika ut. Motionen föreslår vidare en anonym telefonlinje för unga där förvaltningen hänvisar till regionens 'Preventell' som ju vänder sig till myndiga som själva anser sig ha önskat sexuellt beteende – inte riktigt vad motionen avser. Förvaltningen tar inte heller ställning till förslaget om att ta fram och erbjuda föräldrautbildning på bred front i staden kring säker internetanvändning då korrelationen mellan pornografi och sexuellt våld är stark, enligt vår bedömning skulle detta kunna tas fram av förvaltningen som idag har ansvar för andra typer av föräldrautbildningar. Det ska vara enkelt för föräldrar som vill ha stöd i denna fråga att få det – inte upp till den enskilda skolan att erbjuda detta.

Det är vidare bra att arbete bedrivs av civilsamhället såsom föreningen 1000 möjligheter som riktar sig mot unga och föreningen MÅN – detta hindrar dock inte att staden tar ytterligare steg framåt i att stärka arbetet riktat mot unga förövare då det fortsatt är ett växande problem med våld i ungas relationer och utsattheten för sexuellt våld ökar. Föreningarnas arbete är vidare avhängigt att ekonomiska bidrag fortsatt finns framöver så det är svårt att enkom förlita dessa insatser på civilsamhället."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/26-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Stärka arbetet mot sexuellt våld
- HÄ 2020/26-2 Remissbrev Arbeta mot sexuellt våld
- HÄ 2020/26-1 Remissunderlag Arbeta mot sexuellt våld - motion från V

§ 16**Motion om att ta tillbaka utsatta områden**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2020/27

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

I en motion föreslår Bengt Herke, Björn Larsson, Joakim Hedelin och Jeanette Malmström, samtliga (-) att det ska inrättas lokala myndighetsgemensamma aktionsgrupper i de utsatta områdena. Förvaltningens bedömning är att det arbete som pågår utifrån ingångna samverkansöverenskommelser med polisen är framgångsrikt både på kort och lång sikt och att stadens nuvarande samverkansstruktur är ändamålsenlig. Förvaltningen bedömer därför att det som efterfrågas i motionen tillgodoses genom pågående samverkan med polisen och andra samhällsaktörer.

Beslutsgång

Ordföranden föreslog bifall till förvaltningens förslag och fann att nämnden ställde sig bakom det.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/27-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Motion att ta tillbaka utsatta områden - remissvar
- HÄ 2020/27-1 Remissbrev Motion om att ta tillbaka utsatta områden
- HÄ 2020/27-2 Remissunderlag Motion om att ta tillbaka utsatta områden

§ 17
Protokoll från pensionärsrådet
HÄ 2020/85

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har tagit del av pensionärsrådets synpunkter och lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/85-3 Protokoll från pensionärsrådet 16 september 2020

§ 18

Protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

HÄ 2020/86

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har tagit del av rådet för funktionshinderfrågors synpunkter och lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/86-3 Protokoll från rådet för funktionshinderfrågor 17 september 2020

§ 19
Protokoll från förvaltningsgruppen
HÄ 2020/67

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/67-3 (Signerad) Protokoll från förvaltningsgruppen 15 september 2020

§ 20

Beslut om att nämndens sammanträde hålls inom stängda dörrar

Anmälan av ordförandebeslut

HÄ 2020/107

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/107-3 (Signerad) HÄGERSTEN-ÄLVSJÖ Beslut om att nämndens sammanträde hålls inom stängda dörrar september 2020

§ 21
Anmälan av delegationsbeslut
HÄ 2020/66

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger sammanställningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/66-4 Rapport över delegationsbeslut

§ 22

Inkomna skrivelser till nämnden

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning

Följande skrivelser anmäldes till stadsdelsnämnden.

Förslag om trafiken vid tunnelbanan vid Mälarhöjden

(rubricerat som medborgarförslag)

Inkom 17 augusti 2020, dnr HÄ 2020/118. Översänt till trafikkontoret.

Förslag om förlängd säsong för plaskdammar

(rubricerat som medborgarförslag)

Inkom 20 augusti 2020, dnr HÄ 2020/130. Förvaltningens svar daterat 21 augusti 2020 bilades.

Förslag om att stärka demokratin och agera för miljön och framtida generationer - inrätta medborgarråd

(rubricerat som medborgarförslag)

Inkom 23 augusti 2020, dnr HÄ 2020/133. Översänt till kommunstyrelsen.

Förslag om padelbanor

(rubricerat som medborgarförslag)

Inkom 27 augusti 2020, dnr HÄ 2020/149. Översänt till idrottsförvaltningen.

Förslag om parkbänk i Liseberg

(rubricerat som medborgarförslag)

Inkom 20 augusti 2020, dnr HÄ 2020/166. Förvaltningens svar daterat 8 september 2020 bilades.

§ 23

Anmälan av rapporter, diarieförda ärenden samt balanslista

HÄ 2020/145

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/145-1 23A Rapporter till nämnden
- HÄ 2020/145-3 23B Diarieförda ärenden 1-31 augusti 2020
- HÄ 2020/145-2 23C Balanslista över nämndärenden

§ 24**Nämndens och förvaltningens frågor**

Inlämnade skrivelser från nämnden

Rutiner för redovisning av appen – Tyck till

Eva Fagerhem m.fl. (S) lade fram en skrivelse om rutiner för redovisning av Stockholm stads App – Tyck till. Dnr HÄ 2020/209.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Den rådande otryggheten som ökat i vårt område

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) och Eva Fagerhem m.fl. (S) lade fram en skrivelse om den rådande otryggheten som ökat i vårt område. Dnr HÄ 2020/210.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Öppna träffpunkter och dagliga verksamheter

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) och Eva Fagerhem m.fl. (S) lade fram en skrivelse om omorganisation/omlokalisering av öppna träffpunkter och dagliga verksamheter. Dnr HÄ 2020/211.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förkortade tidsfrister vid utskrivning efter sjukhusvård

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram en skrivelse om förkortade tidsfrister vid utskrivning efter sjukhusvård. Dnr HÄ 2020/212.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Digitala sammanträden

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram en skrivelse om skapa förutsättningar att kunna genomföra digitala sammanträden.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd avslår Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) föreslog att nämnden skulle överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), och Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle avslå förslaget från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Nämnden ajournerade sig i fem minuter.

Ordförande förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat att avslå förslaget från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet att lämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Omröstning

Omröstning begärdes och verkställdes.

Följande ordning för omröstning godkändes: Ja-röst för att avslå förslaget från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Abit Dundar (L), Johan Nilsson (M), Anette Hellström (M), Susanne Sjöblom (M), Torbjörn Erbe (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C) och Henrik Åkerlund (SD) röstade ja.

Eva Fagerhem (S), Stefan Johansson (S), Mattias Walldén (S), Ann-Marie Strömberg (V) och Mattias Håkansson (V) röstade nej.

Nämnden röstade med 8 ja-röster mot 5 nej-röster.

Ordföranden fann att nämnden beslutat att avslå förslaget från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Reservation

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet.

"Som vald ledamot eller ersättare i stadsdelsnämnden är det viktigt att kunna delta på nämndmötena. I nuläget då pandemin fortfarande pågår så kan inte alla delta fysiskt på grund av att de tillhör riskgrupper. Ett alternativ som andra stadsdelsnämnder, till exempel Kungsholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Östermalm, Norrmalm och Spånga-Tensta, använder sig av är digitala lösningar såsom till exempel Skype.

Vi har fört fram önskemål om detta till förvaltning och ordförande och fått till svar att det skulle innebära stora svårigheter tekniskt men också kostnadsmissigt. Då det är osäkert hur länge vi har möjlighet att hyra den lokal vi använder för nämndmöten så menar man att det inte är kostnadseffektivt att hyra eller köpa in den tekniska utrustning som är nödvändig för att kunna genomföra denna typ av digitala möten.

Så länge pandemin fortgår, och det kan vara länge, gäller Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Vi menar att hela nämnden ska ha möjlighet att här och nu fullfölja sitt demokratiska uppdrag och inte behöva invänta ett eventuellt borttagande av rekommendationerna.

Av den anledningen vill vi att förvaltningen ser över denna fråga i syfte att snarast möjligt skapa tekniska möjligheter för alla att delta på nämndmötena."

Särskilt uttalande och ersättaryttrande

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C) anmälde ett särskilt uttalande och Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ersättaryttrande.

"Vi anser att förutsättningarna för att delta i nämndens sammanträden redan har redovisats för nämnden alldeles nyligen. Förvaltningen bedömer det inte som möjligt, bland annat på grund av att det kräver avancerad och kostsam teknisk utrustning som inte kan installeras i den lokal som nämnden disponerar för sina sammanträden. Vi accepterar det svaret som givits. Skrivelsen från Socialdemokraterna innehåller också ett yrkande att detta ska genomföras; 'snarast skapa tekniska möjligheter för alla att delta på

nämndmötena, vilket vi alltså inte kan stödja utifrån nuvarande förutsättningar.”

Remissvar när det gäller stadsbyggnadsärenden

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) lade fram en skrivelse om remissvar när det gäller stadsbyggnadsärenden.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd avslår Vänsterpartiets och Socialdemokraternas förslag att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) med instämmande av Eva Fagerhem m.fl. (S) och föreslog att nämnden skulle överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C) och Henrik Åkerlund (SD) föreslog att nämnden skulle avslå förslaget från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna.

Ordförande förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat att avslå förslaget från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna att lämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Reservation

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet.

”Stadsdelsnämnderna har möjlighet att yttra sig när det gäller stadsbyggnadsärenden, men det är inte ovanligt att ärendena omarbetas efter den första remissrundan. Det förekommer att de omarbetas så mycket att det i praktiken är nya förslag. I dessa lägen är det inte självklart att stadsdelsnämnden får möjlighet att yttra sig.

Det är i stadsdelsnämnderna som lokalkännedomen finns. I de centrala nämnderna är det inte möjligt att ha lokalkännedom om hela stora Stockholms stad. Medborgarna har inte alltid kunskap om

var olika ärenden handläggs och hur ansvarsförhållandena är utan vänder sig ofta till oss som är politiskt förtroendevalda i stadsdelsnämnderna och förutsätter att vi både lyssnar på dem och för deras synpunkter vidare.

Vi anser också att stadsdelsnämndens yttranden inte skall begränsas till det som rör vårt eget ansvarsområde som behov av förskolor och särskilda boendeformer, utan vi skall också kunna ha synpunkter exempelvis beträffande byggnationens omfattning, upplåtelseformer och hur trafiksituationen i området påverkas av den föreslagna byggnationen.

Att ansvarsfördelningen i staden är uppdelad mellan olika nämnder innebär inte att det måste vara vattentäta skott mellan nämnderna. Vi måste kunna ha en dialog när det gäller både stadsbyggnadsärenden och andra ärenden, till exempel trafikfrågor.

Ett exempel där vi anser att stadsdelsnämnden borde fått tillfälle till att avge ett nytt yttrande är Henriksberg. Tidigare stadsdelsnämnd yttrade sig för fem år sedan och därefter har förslaget omarbetats så att det enligt vår uppfattning är ett nytt förslag. Nästan dubbelt så många lägenheter, flera hus har blivit flera våningar högre, en tillfartsväg med en hög mur har tillkommit.

Vi vill uppdra åt förvaltningen att i samarbete med gruppledarna utarbeta rutiner för hur hanteringen av stadsbyggnadsärenden kan få en bättre hantering så att vi förtroendevalda i stadsdelsnämnden får bättre möjligheter att yttra oss och utifrån vår lokalkännedom och medborgarkontakter få framföra våra synpunkter.”

Reservation

Eva Fagerhem m.fl. (S) reserverade sig mot beslutet och ansåg att skrivelsen från Vänsterpartiet skulle ha lämnats till förvaltningen för beredning.

Särskilt uttalande och ersättaryttrande

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C) anmälde ett särskilt uttalande och Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ersättaryttrande.

”Frågan om Stadsbyggnadsärenden behandlades på dagens sammanträde i §12 med anledning av ett uppdrag från stadsdelsnämnden vid föregående sammanträde. Det har då tydligt framkommit vad som ligger inom stadsdelsnämndens ansvarsområde att yttra sig över vad gäller stadsbyggnadsärenden, dvs. sådant som rör stadsdelens verksamhet och inte allmänna

synpunkter på gestaltning, bebyggelse och liknande. Vi anser därför frågan redan besvarad.”

Modulbostäderna vid Mellanbergsparken

Henrik Åkerlund (SD) lade fram en skrivelse om modulbostäderna vid Mellanbergsparken.

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd avslår Sverigedemokraternas och Vänsterpartiets förslag att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Henrik Åkerlund (SD) med instämmande av Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) och föreslog att nämnden skulle överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C), Henrik Åkerlund (SD) och Eva Fagerhem (S) föreslog att nämnden skulle avslå förslaget från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Ordförande förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat att avslå förslaget från Socialdemokraternas och Vänsterpartiet att lämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Reservation

Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet.

”De planerade modulhusen vid Mellanbergsparken står till många invånarens besvikelse nu färdiga. Området var tidigare en välanvänd grönyta som nu försvunnit i samband med byggnationen.

Det är redan känt att dessa modulbostäder öronmärkts år nyanlända som anvisats till Stockholms stad under det senaste året. Med anledning av rådande pandemi har dock antalet asylsökande blivit något färre och mottagandet av nyanlända har därmed tillfälligt minskat till Stockholm.

Enligt en artikel i Söderortdirekt står flera av dessa modulhus nu tomma sedan några månader tillbaka. I artikeln framgår också att kommunen nu ser över möjligheten att hyra ut till andra målgrupper som är i behov av bostad. Sverigedemokraternas uppfattning är att modulhus kan vara en bra lösning på den svåra bostadsbrist som råder i staden och vi ställer oss därför positiva till det som framförs i artikeln.

Mot bakgrund av detta vill Sverigedemokraterna väcka en skrivelse till förvaltningen med följande frågeställningar:

1. Står delar av modulbostäderna vid Mellanbergsparken för närvarande tomma?
2. Om bostäderna står tomma; när är det planerat att de ska förmedlas på nytt?
3. Överväger förvaltningen att förmedla dessa till andra bostadssökande grupper än nyanlända?"

Reservation

Ann-Marie Strömberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet och ansåg att skrivelsen från Sverigedemokraterna skulle ha lämnats till förvaltningen för beredning.

Särskilt uttalande och ersättaryttrande

Abit Dundar (L), Johan Nilsson m.fl. (M), Johan Vesterlund (C), tjänstgörande ersättare Henrik Falk (C) anmälde ett särskilt uttalande och Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ersättaryttrande.

”Skrivelsen om modulbostäder i Mellanbergsparken rör frågor som inte rör stadsdelens ansvarsområde. Stadsdelen har inget ansvar för modulbostäder. Därför anser vi att skrivelsen bör ställas i annan nämnd/bolag där frågan ägs.”

Stadsdelsdirektörens information

Gunilla Davidsson informerade om

- Förvaltningens hantering av covid-19
- Rekrytering av ny avdelningschef för social omsorg
- Stockholms stads trygghetsmätning 2020
- Trygghetsvandring i Fruängen
- Evakuering av gruppboheter i Västertorp
- Anpassade förskolevisningar i höst
- Utomhusträning med Seniorhälsan i höst

Busstur i stadsdelsområdet

I samband med nämndsammanträdet den 22 oktober arrangerar förvaltningen en guidad busstur i stadsdelsområdet för nämnden. En separat inbjudan skickas ut inom kort.

Frågor från nämnden

Susanne Sjöblom (M) ställde fråga om information om trygghet och efterfrågar tydligare information på stadens hemsida hur vi arbetar med trygghetsfrågorna. Stadsdelsdirektör Gunilla Davidsson tar med sig frågan till förvaltningen och återkommer med svar till nämnden.

Eva Fagerhem (S), Mattias Håkansson (V) och Ann-Marie Strömberg (V) poängterade vikten av att aktuell information om trygghet ska finnas på hemsidan.

Stefan Johansson (S) undrar över tittarsiffrorna för nämndens webbsändningar. Gunilla Davidsson tar med sig frågan till förvaltningen och återkommer med svar till nämnden.

Stefan Johansson (S) frågar om personalföreträdarnas närvaro och yttranderätt på nämndens sammanträden. Förvaltningen kommer informera nämnden om personalföreträdares rätt enligt kommunallagen.

§ 25
Borttagen på grund av sekretess
HÄ 2020/161

§ 26
Borttagen på grund av sekretess
HÄ 2020/162

§ 27
Borttagen på grund av sekretess
HÄ 2020/163

§ 28

Borttagen på grund av sekretess

Umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseort

HÄ 2020/146

§ 29
Borttagen på grund av sekretess
Umgängesbegränsning
HÄ 2020/147

§ 30
Borttagen på grund av sekretess
Umgängesbegränsning
HÄ 2020/148

§ 31**Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS
kvartal 2 för 2020**

HÄ 2020/95

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kommunen varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de beslut om bistånd eller insats som inte har kunnat verkställas inom tre månader från datum för gynnande beslut. Kommunen ska också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt samt rapportera så snart ett tidigare icke verkställt beslut har verkställts.

Handlingar i ärendet

- HÄ 2020/95-1 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande
Rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 2 2020

§ 32

Anmälan av sociala delegationens protokoll

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger protokollen till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Anmäldes sociala delegationens protokoll från 2, 10 och 17 september 2020.